

Undervisningsplan for dansk på 8. - 9. klassetrin

På Det frie Gymnasium modtager vi eleverne ved starten af 8. klasse. Undervisningen i dansk er med henblik på at føre dem til afgangsprøve i faget ved udgangen af 9. klasse. I starten af skoleåret i 8. klasse tester vi eleverne for at se, om der er nogen, der har særlige faglige behov for støtteundervisning sideløbende med den daglige undervisning. Vi bygger undervisningen op i tematiske perioder og forløb, så de er rustede til den mundtlige prøve ud fra denne undervisning. Dette kan være både i prøveform A og B.

Sideløbende er der i hver periode afbræk, hvor vi arbejder med skriftlige opgaver, læsning (læseprøver) samt grammatiske øvelser og retskrivning. Derudover er der årligt terminsprøver i faget, dette er både skriftligt og mundtligt.

Følgende er eksempler på, hvordan undervisningen kan foregå. Der er naturligvis mange andre emner/temaer, vi kan undervise i, men det er eksempler på, hvad eleverne bl.a. kan møde hos os i dansk i 8. og 9. klasse.

Emne	Kompetenceområder	Færdigheds-og vidensområder og - mål	Beskrivelse
-------------	--------------------------	---	--------------------

<p>København</p> <p>Varighed: 4-5 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Sammenhæng mellem tekst og kontekst</p> <p>Korrektur</p> <p>Grammatik, stavning, tegnsætning og layout</p> <p>Perspektivering</p> <p>Kulturelle og litterære perioder</p> <p>Sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver</p> <p>Sprog og kultur</p> <p>Sammenhæng mellem situation, kultur og sprog</p>	<p>Vi skal i dette forløb arbejde med Fakta om Københavns historie. Arbejde med elevernes egen viden gennem brainstorm og quiz.</p> <p>Vi skal se dokumentarfilm, på byvandring, læsning og arbejde med romanuddrag - Tove Ditlevsens "Barndommens gade".</p> <p>Sangtekster, tekst og musik:</p> <p>Ulige numre - "København", Jokeren - "Havnen".</p> <p>Lyrik: H.C. Andersen - "Østergade", Emil Bønnelycke - "Gaden", Dan Turell - "Gennem byen sidste gang".</p> <p>Fotos/malerier:</p> <p>"Sat ud" - Erik Henningsen</p> <p>Novelle: "Nørreport" Katrine Marie Guldager.</p> <p>Øvrige faglige tilgange: Podcast, essays, artikler, reportager og streetart.</p> <p>Skriftlig aflevering: Elevproducerede tekster om en gade, en bydel, en plads mm som har særlig betydning for dem.</p>
---	--	---	---

<p>Ungdom og identitet</p> <p>Varighed:</p> <p>4-5 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Sprogforståelse</p> <p>Ordvalgets betydning for budskabet</p> <p>Varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper</p> <p>Identitetsfremstillinger</p> <p>Æstetisk sprogbrug</p> <p>Demokratisk dialog</p> <p>Nuancer i sproget og sprogets virkning</p>	<p>Gennemgang af psykologiske teorier:</p> <p>Freuds personlighedsmodel og Erik Erikson kriseteori.</p> <p>Vi læser udvalgte kapitler fra "Ung og sårbar".</p> <p>Læsning og analyse af "ond i sulet" af Naja Marie Aidt.</p> <p>Læsning og arbejde med romanen "Voxeværk".</p> <p>Se og efterfølgende fordybelse i filmen "Fucking Åmål".</p> <p>Skriftlig opgave:</p> <p>Gennemgang af essaygenren og dernæst skriftlig opgave om "Familie".</p> <p>Forløbet kan indgå i et tværfagligt forløb med faget kulturfag.</p>
--	--	--	---

<p>Lyrisk</p> <p>Varighed: 3-4 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Sprogforståelse</p> <p>Ordvalgets betydning for budskabet</p> <p>Varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper</p> <p>Oplevelse og indlevelse</p> <p>Viden om æstetisk sprogbrug</p> <p>Krop og drama</p> <p>Kropslige og retoriske virkemidler</p> <p>Sproglig bevidsthed</p> <p>Nuancer i sproget og sprogets virkning</p> <p>Sprog og sprogbrug, sprogets variation og forskellige funktioner</p>	<p>I dette forløb bliver I indført i lyrikkens univers.</p> <p>Derefter vil du selv prøve kræfter med diverse lyriske genrer.</p> <p>Du vil deltage i kreativt skriveværksted, hvor du skal producere lyriske tekster, bl.a. sproglige lege og øvelser.</p> <p>Du vil læse op foran klassen og modtage og give konstruktiv feedback både mundtligt og skriftligt.</p> <p>Du skal arbejde med intonation, rytme, flow, udtale, tryk og andre retoriske virkemidler.</p> <p>Du vil blive bevidst om disse virkemidler ved at se og høre andre lyrikeres oplæsninger.</p> <p>Vi vil arbejde med eksempelvis Oehlenschläger, Tove Ditlevsen, Dan Turell, Michael Strunge og Yahya Hassan.</p> <p>Vi laver en tekstsamling af jeres egne lyriske tekster. Vi vil desuden komme ud og høre oplæsninger og poetry slam.</p>
--	--	--	--

<p>Kortfilm</p> <p>Varighed: 3-4 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p>	<p>Forberedelse</p> <p>Genretræk og multimodalitet</p> <p>Forberedelse</p> <p>Multimodale produktioner</p> <p>Research, optagelse og skitser</p> <p>Fortolkning</p> <p>Viden om</p>	<p>Du vil blive præsenteret for forskellige danske og udenlandske kortfilm.</p> <p>Du vil få indblik i teorien bag genren og få opbygget fagsprog, så du kan analysere og undersøge kortfilmene.</p> <p>Du vil få udviklet din æstetiske og kunstneriske sans og udvikle sprog omkring dette.</p> <p>Vi vil arbejde med at afkode filmiske symboler og filmiske virkemidler.</p> <p>Desuden vil du blive mere sikker på, hvordan du kan kommunikere og udtrykke</p>

	<p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Identitetsfremstillinger</p> <p>Undersøgelse af analysemetoder og forståelsesstrategier</p> <p>Perspektivering</p> <p>Sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver og aktuelle problemstillinger</p> <p>Sprog og kultur</p> <p>Sammenhæng mellem situation, kultur og kropssprog</p> <p>Viden om norsk og svensk</p>	<p>dig kreativt gennem genren kortfilm.</p> <p>Forløbet afsluttes med egne kortfilmsproduktioner. Dette foregår i grupper med læreren som vejleder i det selvstændige arbejde.</p> <p>Hvis muligt vil vi inddrage eksterne eksperter i forløbet.</p>
--	--	---	--

<p>Forfatter- skabsforløb</p> <p>Varighed: 3-4 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem</p>	<p>Forberedelse</p> <p>Viden om førlæsestrategier</p> <p>Viden om sproglig stil og genretræk</p> <p>Sproglig korrekthed</p> <p>Undersøgelse af samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed</p> <p>Genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller</p>	<p>I dette forløb vil du arbejde med baggrundsviden om forfatterens liv, perioden og samtid.</p> <p>Vi vil arbejde med elevernes forforståelse, læreroplæg og dokumentarfilm om forfatteren.</p> <p>Sideløbende arbejdes der med en ekskursion, hvor vi går i "forfatterens fodspor".</p> <p>Vi vil arbejde med forskellige tekster af forfatteren; digte, noveller og andre produktioner.</p> <p>Herunder arbejdes der med med digtning, gennem novellerne.</p>
---	--	--	--

<p>Det moderne gennembrud</p> <p>Varighed: ca 3 uger</p>	<p>systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p> <p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og</p>	<p>Viden om identitetsfremstillinger</p> <p>Dialog</p> <p>Argumentations- og informationsformer</p> <p>Viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst</p> <p>Tekstforståelse</p> <p>Viden om metoder til vurdering af teksters formål og perspektiv</p> <p>Meddigtning</p> <p>Oplevelse og indlevelse</p> <p>Reflekteret indlevelse i tekstens univers som grundlag for fortolkning</p> <p>Viden om fortolkningsorienterede læsestrategier</p>	<p>Vi vil læse en roman og arbejde med denne.</p> <p>Du vil i dette forløb møde tekster af forskellige forfattere. Derudover vil vi analysere malerier fra perioden.</p> <p>Du skal desuden tilegne dig viden om periodens historie og samfundsforhold, for dels at kunne sætte forløbets tekster og malerier ind i en historisk kontekst, og dels forstå dig selv og din egen tid bedre.</p> <p>Du vil møde følgende typer tekster: Digte, noveller, romanuddrag, avisartikler, drama, dokumentarfilm, malerier, tegninger.</p> <p>Du vil også komme ud af huset og bl.a. besøge SMK, Den Hirschsprungske samling, et Klunkehjem osv.</p>
---	---	--	--

	<p>diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Fortolkning</p> <p>Fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster</p> <p>Viden af identitetsfremstillinger</p> <p>Perspektivering</p> <p>At sætte tekster i perspektiv til litterær og kulturel tradition og udvikling</p> <p>Viden om litterære og kulturelle perioder og Dansk litteraturs kanon</p>	<p>Vi vil også arbejde med forfatterskaber og du vil stifte bekendtskab med mindst et hovedværk fra perioden - evt. i filmatiseret udgave.</p> <p>Vi vil diskutere og bevidstgøre at vi alle er både historieskabt og historieskabende</p> <p>Vi kan her arbejder med tekster og billeder af eksempelvis: Erik Henningsen, Herman Bang, Amalie Skram, I.P. Jakobsen ma..</p>
<p>90'er og 00'er litteratur</p> <p>Varighed: ca 3 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd</p>	<p>Sammenhæng</p> <p>Kritisk vurdering af teksters udsagn på baggrund af kontekst</p> <p>Viden om metoder til systematisk undersøgelse af tekster</p> <p>At kunne diskutere mulige udfald af situationer beskrevet i tekster</p>	<p>I dette forløb vil du møde tekster fra 90'erne og 00'erne. Vi skal primært læse noveller, men vil også arbejde med forfatterskaber og særlige kendetegn/stil samt se dokumentarfilm og læse artikler - særligt om forfattere.</p> <p>Vi skal undersøge de særlige stilistiske kendetegn ved den minimalistiske skrivestil.</p>

	<p>og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p> <p>Gennem oplæsning og fremstilling af andres tekster kan elever alene og sammen kommunikere andres tekster ud på forskellig vis</p>	<p>Viden om metoder til opstilling af scenarier</p> <p>Respons</p> <p>At kunne respondere på og have viden om sproglig stil</p> <p>Undersøgelse</p> <p>Undersøgelse af teksters flertydighed</p> <p>Viden om fortællerpåidelighed og betydningslag</p> <p>Fortolkning</p> <p>At kunne foretage flertydige fortolkninger</p> <p>Viden om metoder til fortolkning</p> <p>Vurdering</p> <p>At kunne vurdere teksters udsagn og kvalitet</p> <p>Viden om vurderingsmetoder vedrørende teksters kvalitet</p>	<p>Vi skal undersøge perioden, de tidstypiske træk og hvordan de gjorde sig gældende i litteraturen og i film.</p> <p>Hvad optog mennesket i denne tid?</p> <p>Få blik for de mange lag i en tekst - skrivestilen "show don't tell", tematikkerne i perioden, hverdagsrealisme.</p> <p>Skriftlighed - arbejde med meddigtning - kan I bruge viden om ordklasser, fortællersynsvinkel, sprog og stil ift selv at skulle skrive.</p> <p>Du møder tekster som er skrevet i din egen levetid og du vil få et indblik i mellem menneskelige konflikter.</p> <p>Vi kan her arbejder med tekster af eksempelvis. Naja Marie Aidt, Helle Helle ma.</p>
<p>Køn og identitet/køns roller</p> <p>Varighed: ca 3 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p>	<p>Sammenhæng</p> <p>Kritisk vurdering af teksters udsagn på baggrund af kontekst</p> <p>Viden om metoder til systematisk undersøgelse af tekster</p>	<p>Du vil komme til arbejde med f.eks. børnesange fra forskellige perioder - for at undersøge deres opdragende natur.</p> <p>Du vil blive præsenteret for forskellige forfatterskaber, som viser</p>

	<p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>Fremstilling af sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter</p> <p>Viden om varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper</p> <p>Undersøgelse</p> <p>Målrettet analyse af tekst</p> <p>Viden om analysemetoder og forståelsesstrategier</p> <p>Sproglig bevidsthed</p> <p>lagtagelse af hvordan vi danner forestillinger om verden med ord og sprog</p> <p>Viden om nuancer i sproget og sprogets virkning</p>	<p>hvordan kønsrollerne har været, udviklet og forandret sig.</p> <p>Igennem forskellige udtryk bl.a. egenproducerede skal du blive bevidst om samtidens syn på kønsroller</p> <p>I dette forløb vil der være lagt vægt på Tove Ditlevsens forfatterskab, reklamer og musikvideoer</p> <p>Du vil lære at lave en vox-pop og undervisningen baserer sig i høj grad på klassesamtaler</p>
<p>Ondskab</p> <p>Varighed: 3-4 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin</p>	<p>Forberedelse</p>	<p>Du vil blive præsenteret for forskellige menneskesyn gennem film og litteratur.</p>

	<p>læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.</p>	<p>At skaffe sig overblik over multimodale teksters opbygning</p> <p>Viden om genretræk og multimodalitet</p> <p>Fremstilling af sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter</p> <p>Viden om varierede udtryksformer målrettet forskellige målgrupper</p> <p>Oplevelse og indlevelse</p> <p>Reflekteret indlevelse i tekstens univers som grundlag for fortolkning</p> <p>Viden om fortolkningsorienterede læsestrategier</p> <p>Sprog og kultur</p> <p>Viden om norsk og svensk i letforståelig form</p>	<p>Vi vil arbejde med det filosofiske spørgsmål om hvorvidt mennesket er født ondt eller formet af kulturen</p> <p>Du vil komme til at arbejde med filmiske virkemidler plus sproglige dine egne såvel som andres produktioner/tekster</p> <p>Gennem periodelæsning og opstillede dilemmaer vil du blive mere bevidst om dit eget menneskesyn</p> <p>Via læsning af ondskabens filosofi vil du yderligere få indsigt i dig selv og samfundets mørke sider</p> <p>Du vil bl.a. gennem klasses Diskussioner blive bevidst om at verden er kompleks og at meget få ting er rendyrkede onde eller.</p> <p>Vi kan her arbejder med tekster af eksempelvis. Villy Sørensen, Cecil Bødker, Jan Sonnergaard ma.</p>
--	---	--	---

<p>Kvinder i litteraturen</p> <p>Varighed: ca 3 uger</p>	<p>Læsning</p> <p>Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst</p> <p>Fremstilling</p> <p>Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.</p> <p>Meddigtning og præsentationer af forfatterskaber kan forekomme.</p> <p>Fortolkning</p> <p>Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Kommunikation</p> <p>Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i</p>	<p>Sammenhæng</p> <p>At kunne sætte tekster ind i sammenhæng</p> <p>Viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst</p> <p>At kunne anvende ord og udtryks betydning til at forstå komplekse tekster</p> <p>Viden om ordvalgets betydning for budskabet</p> <p>Undersøgelse</p> <p>At undersøge samspillet mellem genrer, sprog, indhold og virkelighed</p> <p>Viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller</p> <p>Perspektivering</p> <p>At kunne sætte tekster i perspektiv til litterær og kulturel tradition og udvikling</p> <p>Viden om kulturelle og litterære perioder og Dansk litteraturs kanon</p>	<p>I dette forløb vil du blive præsenteret for forskellige kvindelige kunstnere, forfattere, forgangskvinder gennem tiden</p> <p>Målet er at opnå en forståelse for hvorfor og hvor vi er i dag i forhold til ligestilling, repræsentation, vilkår mm.</p> <p>Vi skal læse ældre og nyere litteratur herunder noveller, romanuddrag, digte, essays, artikler, graphic novels, sange mm</p> <p>Dette gøres med henblik på at kunne sætte tekster i deres historiske og kulturelle kontekst og via dette forstå dig selv og egne vilkår bedre</p> <p>Vi kan her arbejder med tekster af eksempelvis.</p> <p>Amalie Skram, Karen Blixen, Tove Ditlevsen, Vita Andersen og Naja Marie Aidt.</p>

	komplekse formelle og sociale situationer.	Vurdering At diskutere forskellige fortolkninger af en tekst Viden om forskellige læserpositioner Sproglig bevidsthed At iagttage udtryk for holdninger i sprog Viden om sproglig modalitet	
--	--	--	--